

KAIDI PÕLDOJA

HÄSTI KAVANDATUD TARISTU LOOB INIMMÕÕTMEELSE LINNA

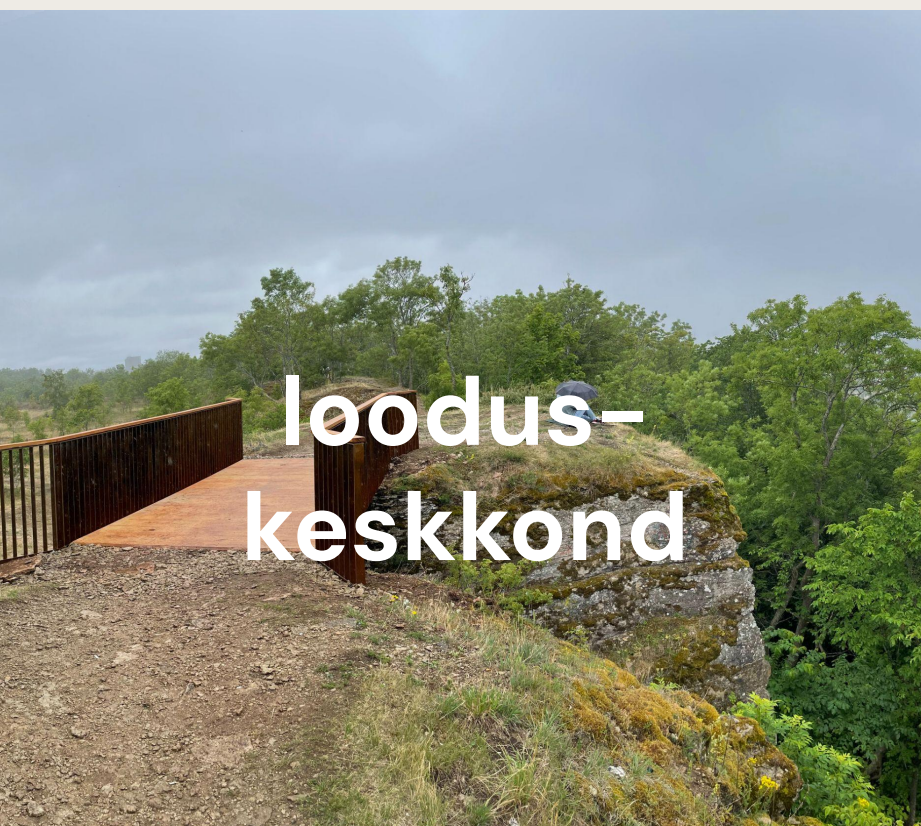
KOOLITUSPROGRAMMI VÄLJATÖÖTAJA: EESTI ARHITEKTUURIKESKUS
TELLIJA: REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Programmi elluviimist kaasrahastab Euroopa Liit

taristu

loodus-
keskkond

avalik
viibimisruum

ruumiline planeerimine algab tervikvaatest

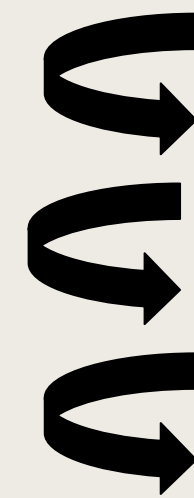
- **Taristu** ei ole midagi, mida saaks planeerida ülejäänud keskkonnast eraldiseisvalt
- Varasem liikluse, linnalooduse ja avaliku ruumi eraldiseisev käsitlus on loonud üksteisega konkureerivad **irdsed** ootused ja ruumid

RUUMILOOME ÜLESANNE:

Tuua strateegiline vaade, arhitekti- ja inseneriteadmised ning kogukondade vajadused tervikuks kokku

ruumiloome strateegiast rakendamiseni Pelguranna trammi näitel

strateegilise vaate kujundamine

suurandmete põhised otsused

inimesest lähtuva **tänavaruumi**
disainmeetodid

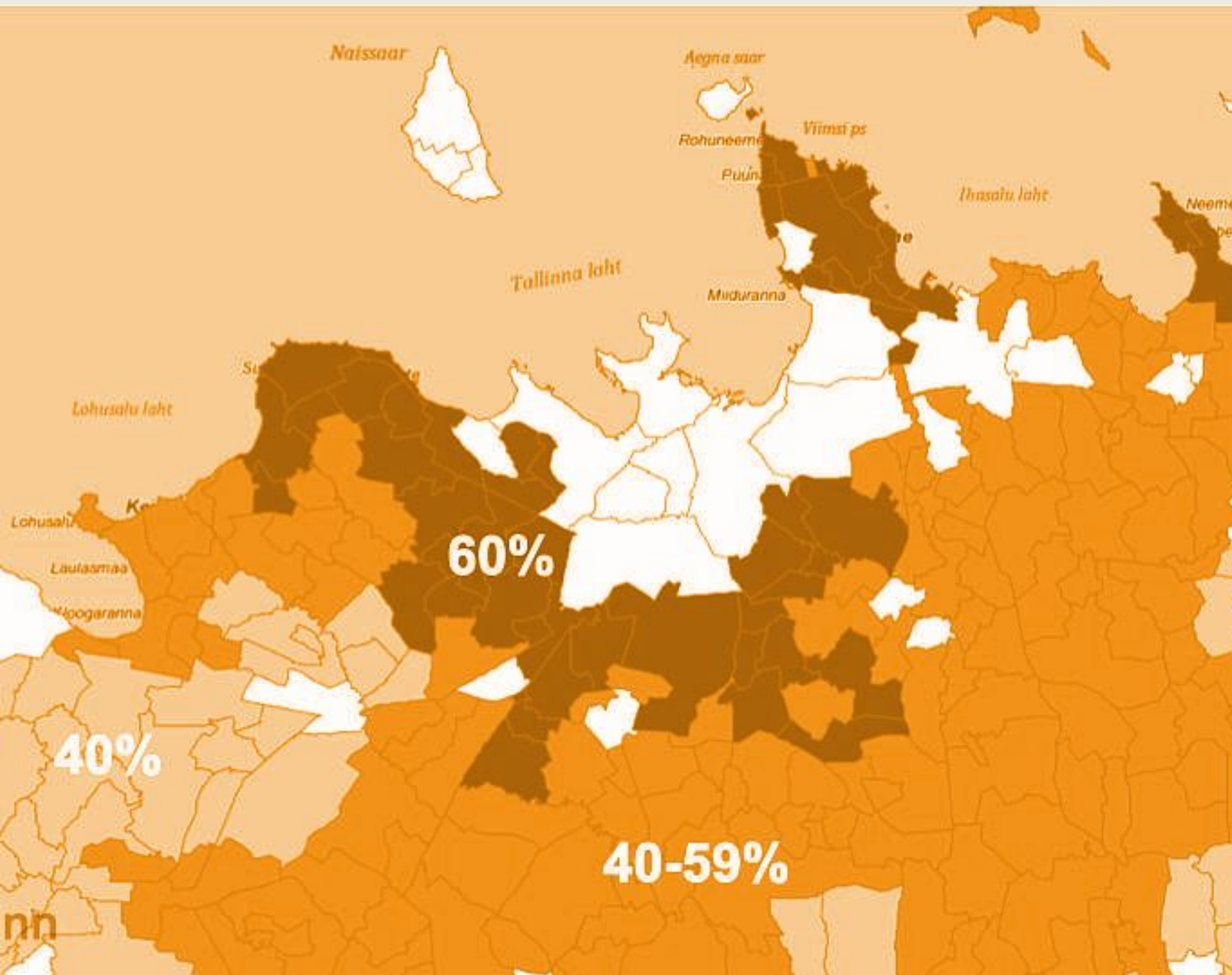

arengustrateegia "Tallinn 2035"

STRATEEGILINE SIHT 3:

Terve Tallinn liigub

- liikuvuskeskkond **toetab tervist** ja soosib aktiivset liikumist iga ilmaga
- suurem osa inimesi liigub Tallinna regioonis **ühistranspordiga, rattaga või jala**
- liikuvus on **kombineeritud liikumisviisidega teenus**
- autoliiklust on oluliselt vähem ja see on **sujuv**

Pealinna piirid: regiooni töörande ulatus. Ruumiloome osakond, 2024

Mida me teame pealinna regiooni arengust 2035+?

- Jõulise suunamiseta jätkub pealinna piirkonna laialivalgus ja maad uushõivav areng
- Nii Tallinna linnaregiooni kui pealinna rahvastik on kasvutrendis
- Elavdumas on arendused Ida-Harjumaal

Tallinn 2050

450 000 -> 490 000
+ 40 000 inimest
(võrreldav Pärnuga)

pealinna regioon 2050

610 000 -> 670 000
+ 60 000 inimest
(võrreldav Narvaga)

Mida me teame pealinna regiooni arengust 2035+?

- Tallinna asustustihedus 2024: < 3000 elanikku/km²
- Toimiv 15-minuti linn: 7000 elanikku/ km² keskusaladel, 5000 elanikku/km² mujal linnas

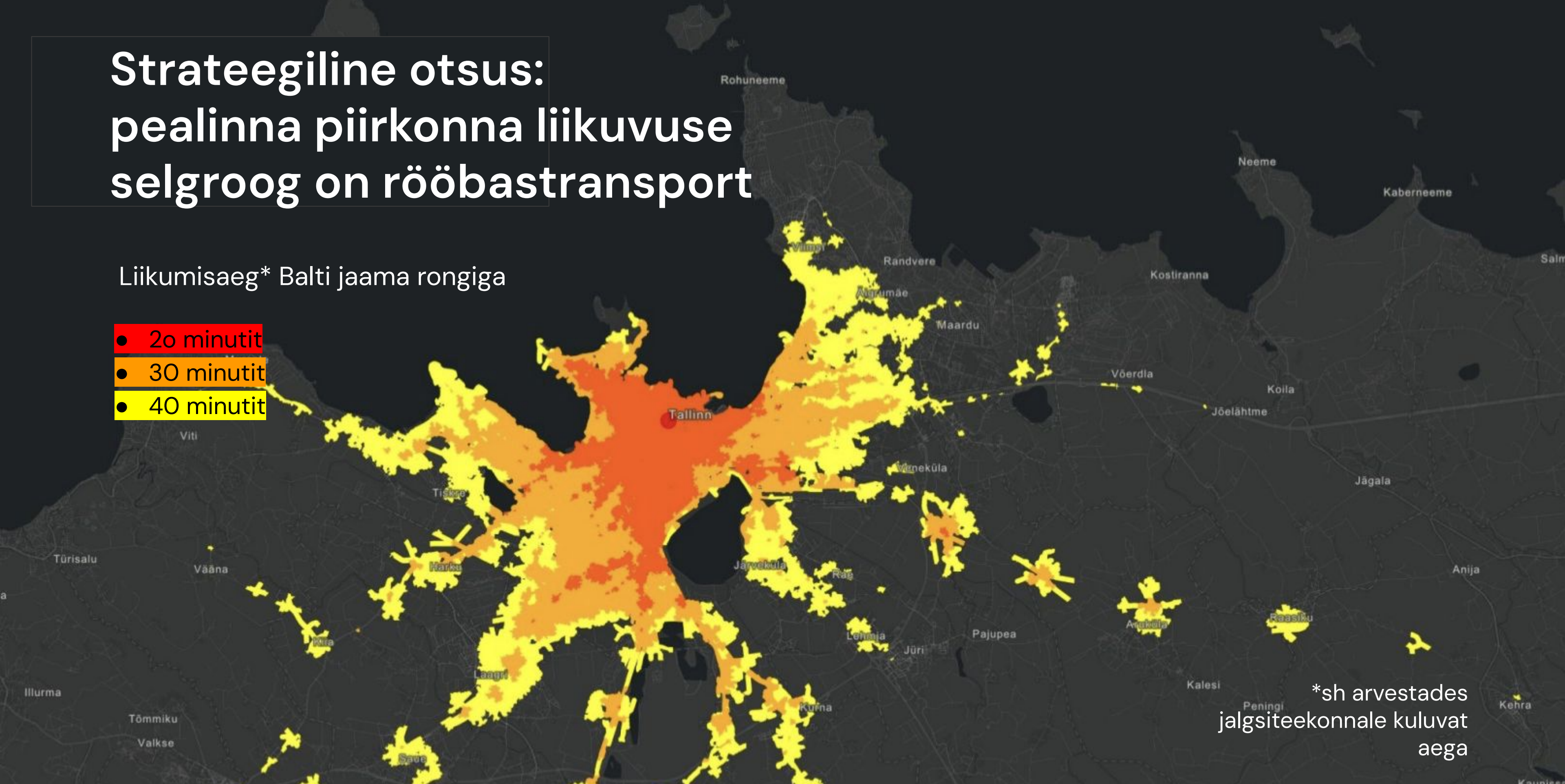
Vajalik on langetada ruumilised valikud, kuhu arenguid suunata

→ keskusalade eelistamine taristu strateegiliste planeerimisotsuste abil

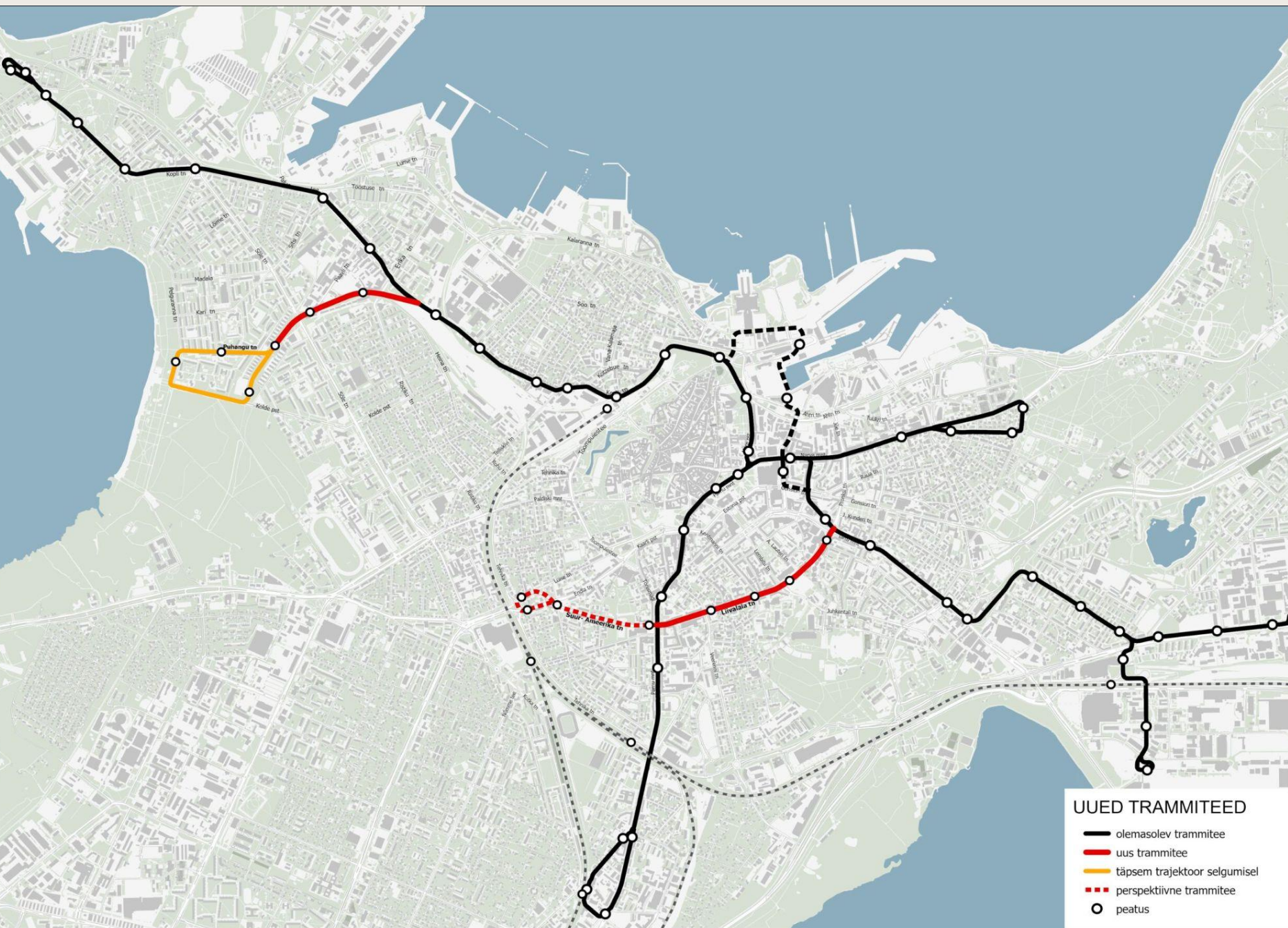
Strateegiline otsus: pealinna piirkonna liikuvuse selgroog on rööbastransport

Liikumisaeg* Balti jaama rongiga

- 20 minutit
- 30 minutit
- 40 minutit

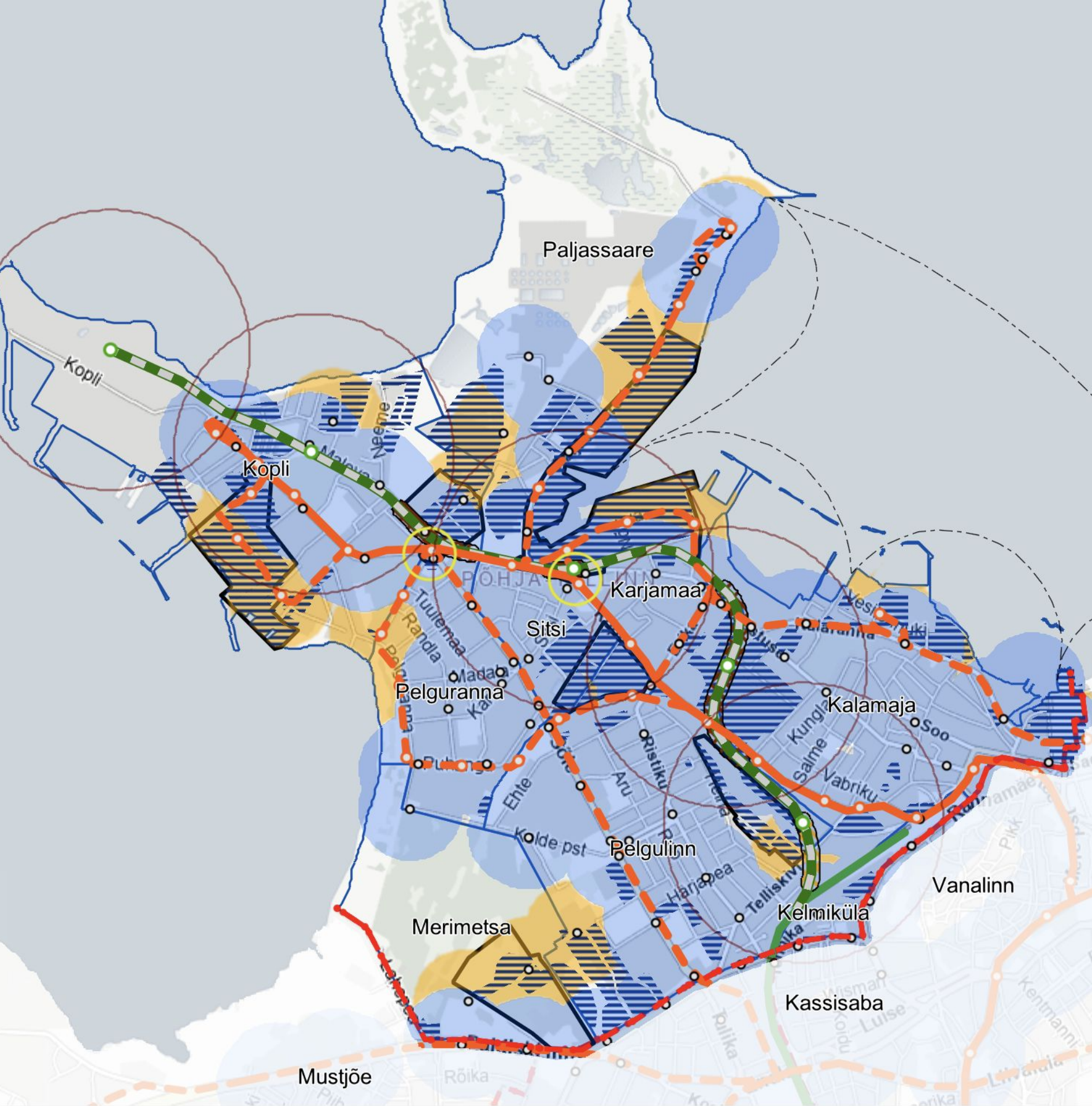

*sh arvestades
jalgsiteekonnale kuluvat
aega

Tallinna rööbastranspordi planeerimispõhimõtted

- PÕHIMÕTE:
mida lähemale koduukseni toome mugava ja **kestliku ühistranspordi**, seda enam väheneb isikliku sõiduauto kasutamise vajadus
- MEETOD:
olemasolevate liinide pikendamine (muutmine efektiivsemaks)
- EELARVELINE KAALUTLUS (trammitee rajamise, veeremi, tänavaruumi ümberehituse ja depoo vajadus)
- LINNARUUMILINE VAJADUS
teadmine üldplaneeringu aktiivsetest arengualadest ja lisanduvatest elanike hulkadest

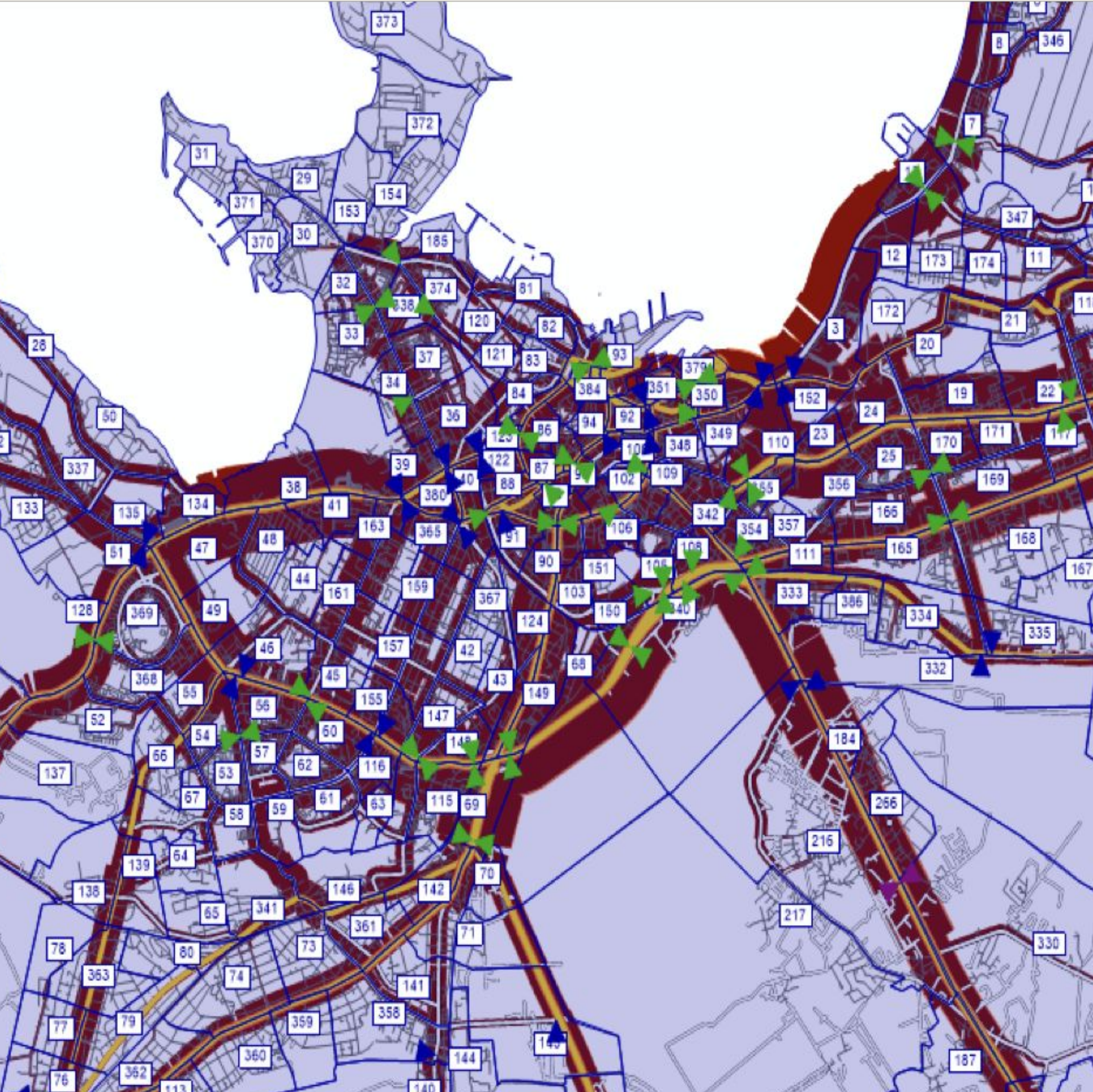
Põhja-Tallinna üldplaneeringu vaade

- linnaosa **elanike arv on kahekordistumas**
- nn **hall liikuvustaristu** on saavutanud maksimumi
- tramm on liikumisvahend, mis võimaldab luua enda ümber **inimkeskset ja rohelist ruumi**
- tramm on eelistatud liikumisvahend **rahuloluküsitluste** kohaselt

**trammiteede võrgustiku laiendamine
katab täna katmata areaalid
(uusarenduste ja olemasolevate
elamualade tervikvaade)**

Trassivalik: liikuvuse lokaalne modelleerimine ja liikuvusruumi dimensioneerimine

- Transpordimudel VISEM –
V erkehr I n S tädten – E rzeugungsM odell
- (liiklus linnades – generatsiooni mudel ehk
nõudluse mudel)

Andmeanalüüs ArcGISPro platvormil

PÕHIMÕTTED:

- Tasakaalustatud vaate andmine **tänaste ja tulevaste elanike vajadustest** (nii liikuvus kui kohalolu)
- Kohaliku **lokaalsuse ja teenuste eripäradega** arvestamine
- **Liikuvuskeskkonna muutumisega kaasneva mõju arvestamine:** liikuvuskeskkonna iseloom ja disain muudab tugevalt inimeste käitumist ja kohalolu ruumis

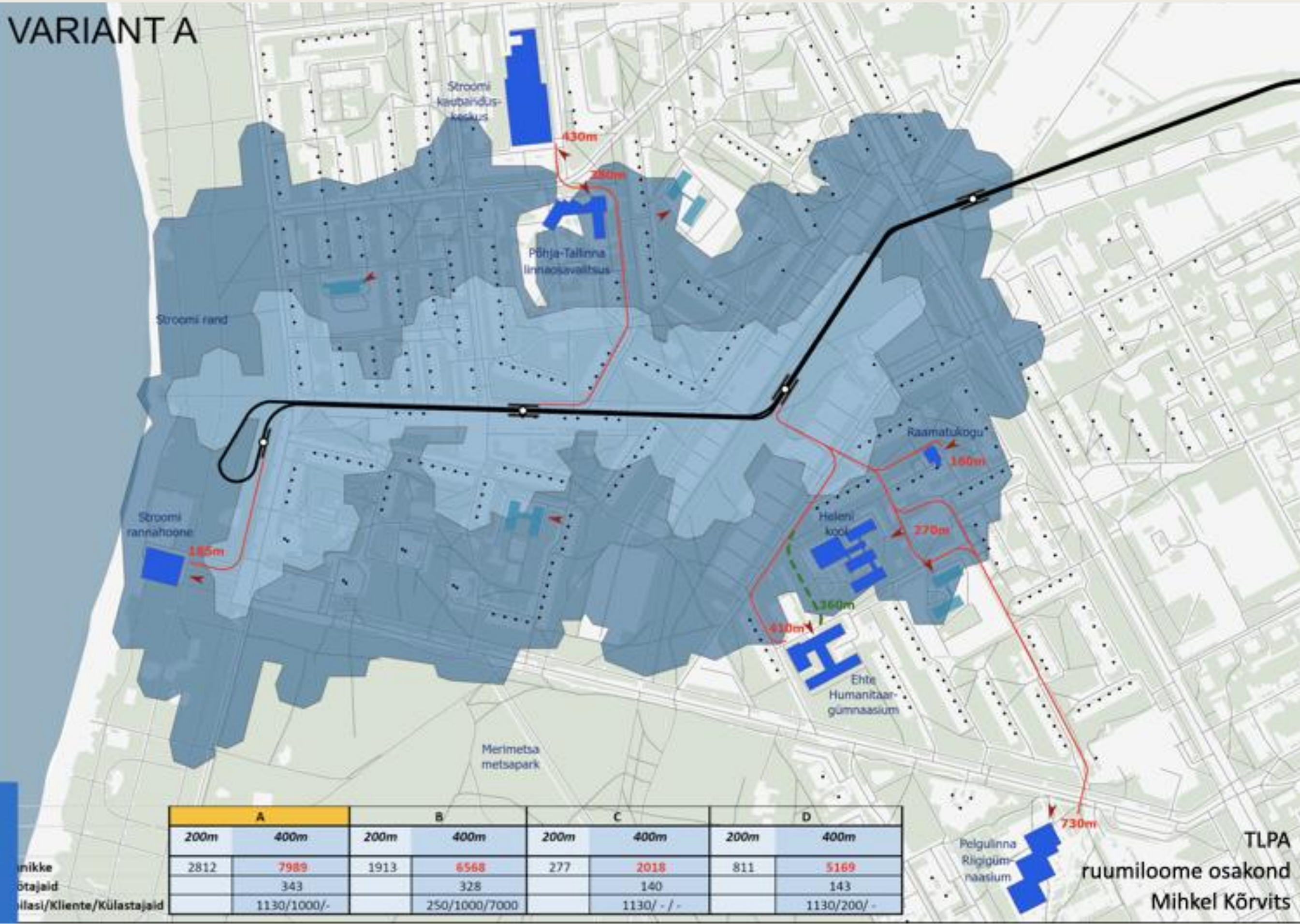
Sisendandmed ja metoodika

- KOHALIK ELANIKKOND – Aktuaalsed **rahvastikuregistri andmed**; kortermaja elanikud andmeanalüüsi tehes jagatud **trepikodade vahel**
- ÄRIDE & AVALIKE ASUTUSTE KÜLASTAJAD – **igapäevaste kasutajate hulk** küsitluste alusel
- LASTEAIALAPSED – lasteaed on **piirkondlik funktsioon**; kasutajad valdavalt lähialalt (ei oma trammi planeerimisele olulist mõju)

Pelguranna trammi trajektooride võrdlev analüüs

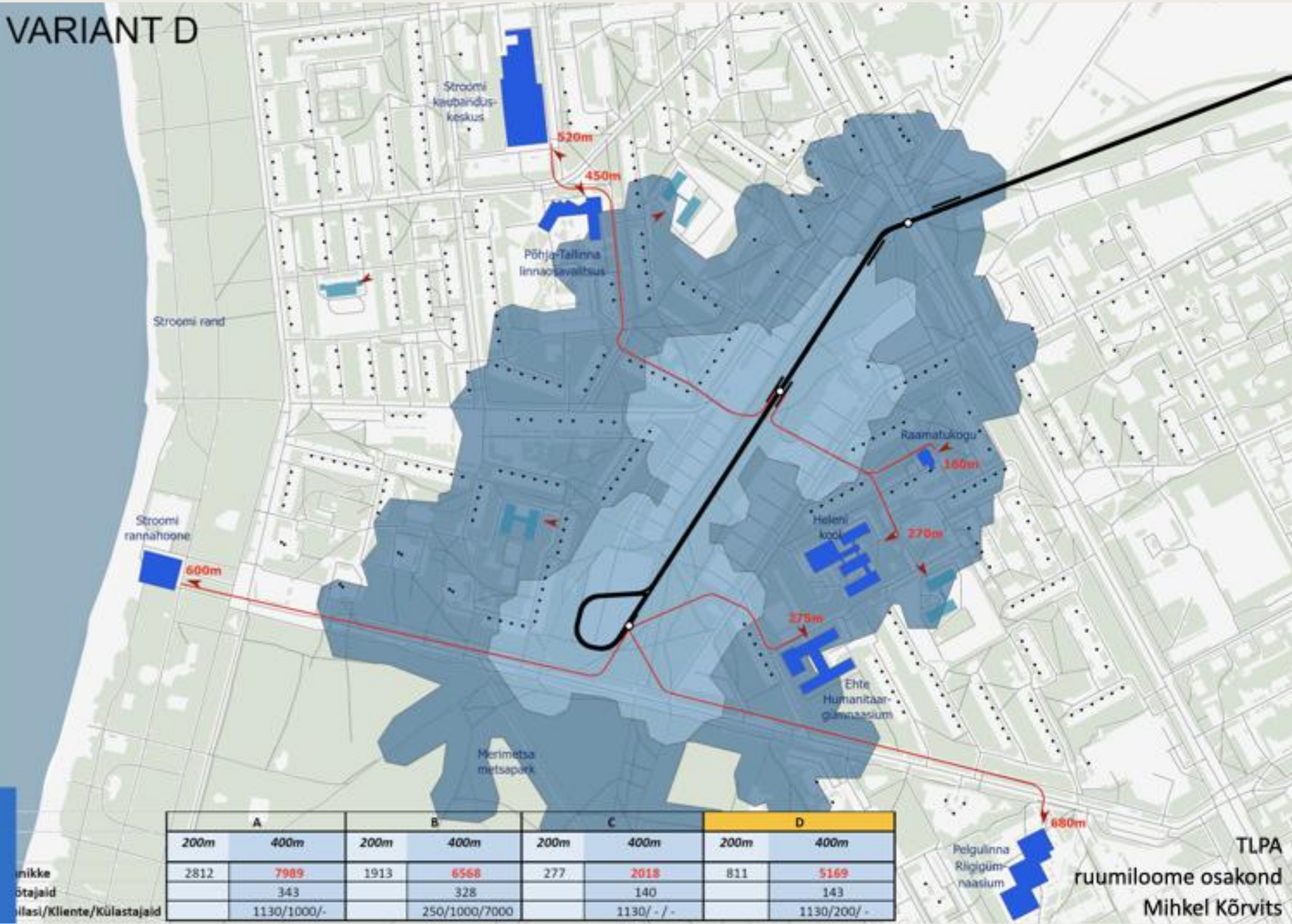
VARIANT A

Pelguranna trammi trajektooride võrdlev analüüs

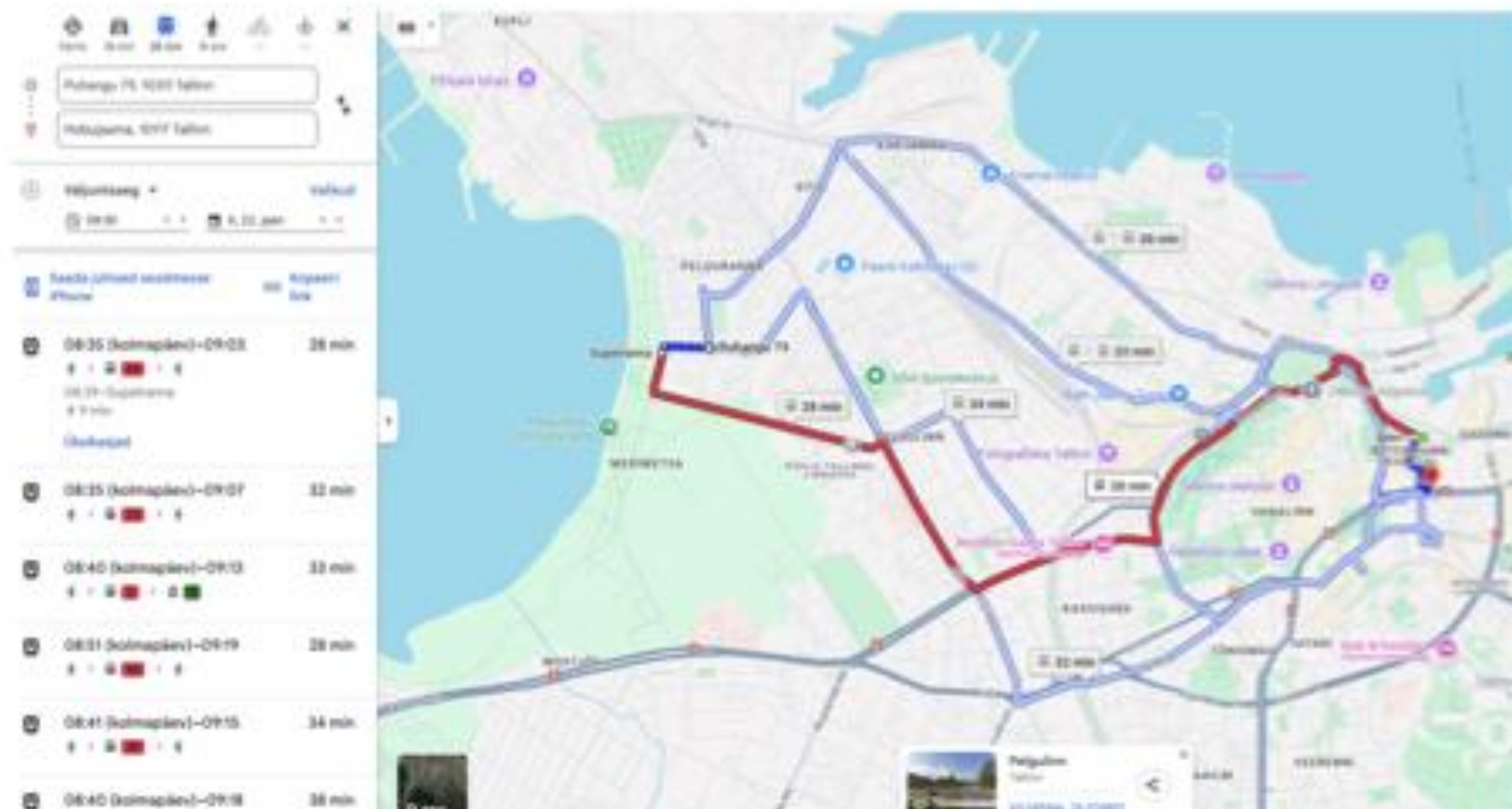
VARIANT D

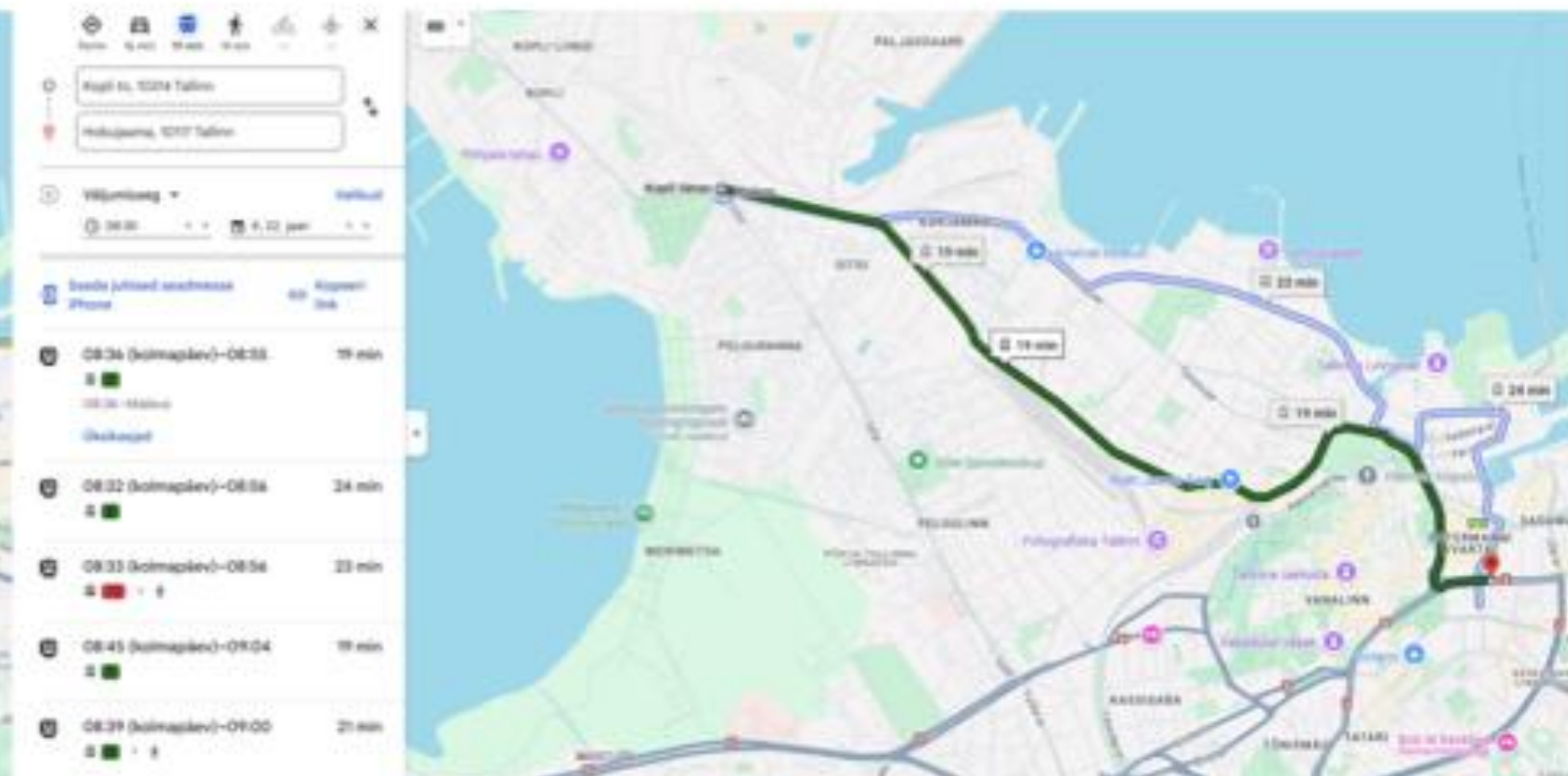
TLPA
ruumiloome osakond
Mihkel Kõrvits

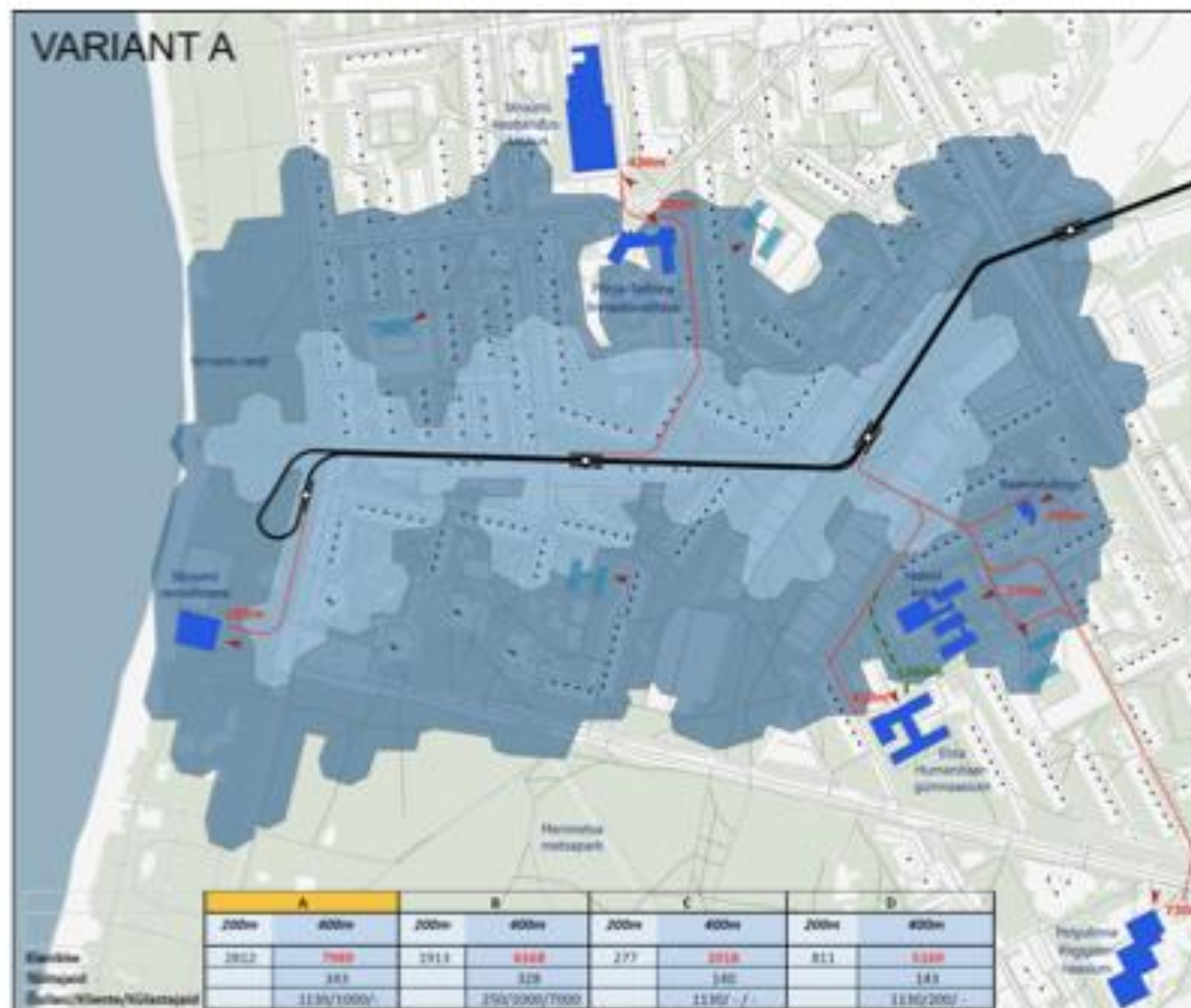
Linnaruumiliste ühenduskiiruste võrdlus

Puhangu tänavalt bussiga Hobujaama peatusesse - **28min**

Analoogne sõidu pikkus trammiga – **19min**

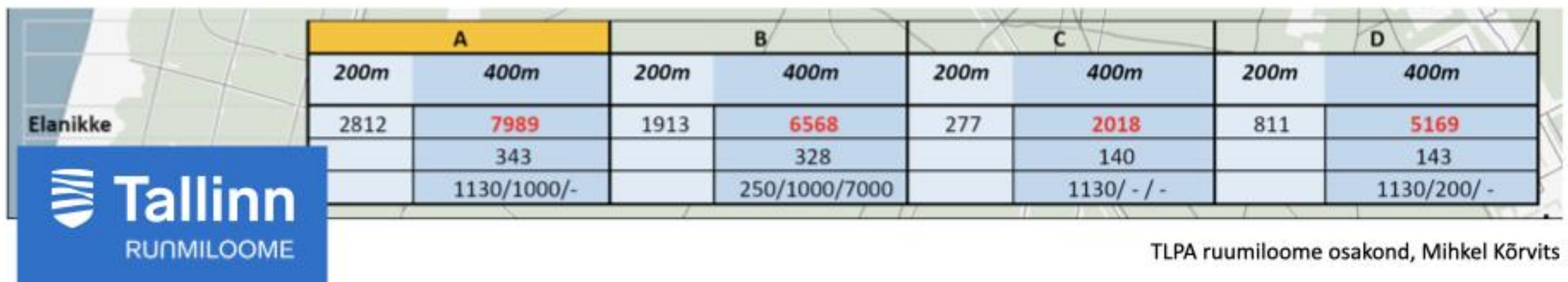

Järeldused

Alternatiivide kaalumise tulemusena on strateegiliselt ja linnaehituslikult selgelt eelistatud lahendus variant A.

Variant A eeliseks on:

- Peatuste asukoht võimalikult eluhoonete sissepääsude lähedal;
- Suurim elanike arv peatuste teenindusalas;
- Tagab haridusasutuste hea teenindamise;
- Tagab selge ligipääsu LOV hoonele, noortekeskusele ja Stroomi kaubandus-teenindus keskusele.
- Tagab selge juurdepääsu Stroomi rannale ja rannapargile.
- Arvestab Putukaväila pargi lahendusega
- Võimaldab Puhangu tänava tänavaruumi terviklikult kaasajastada ja atraktiivsemaks muutmist.

TLPA ruumiloome osakond, Mihkel Kõrvits

Kuidas muutub Puhangu tänava ruumiline kvaliteet?

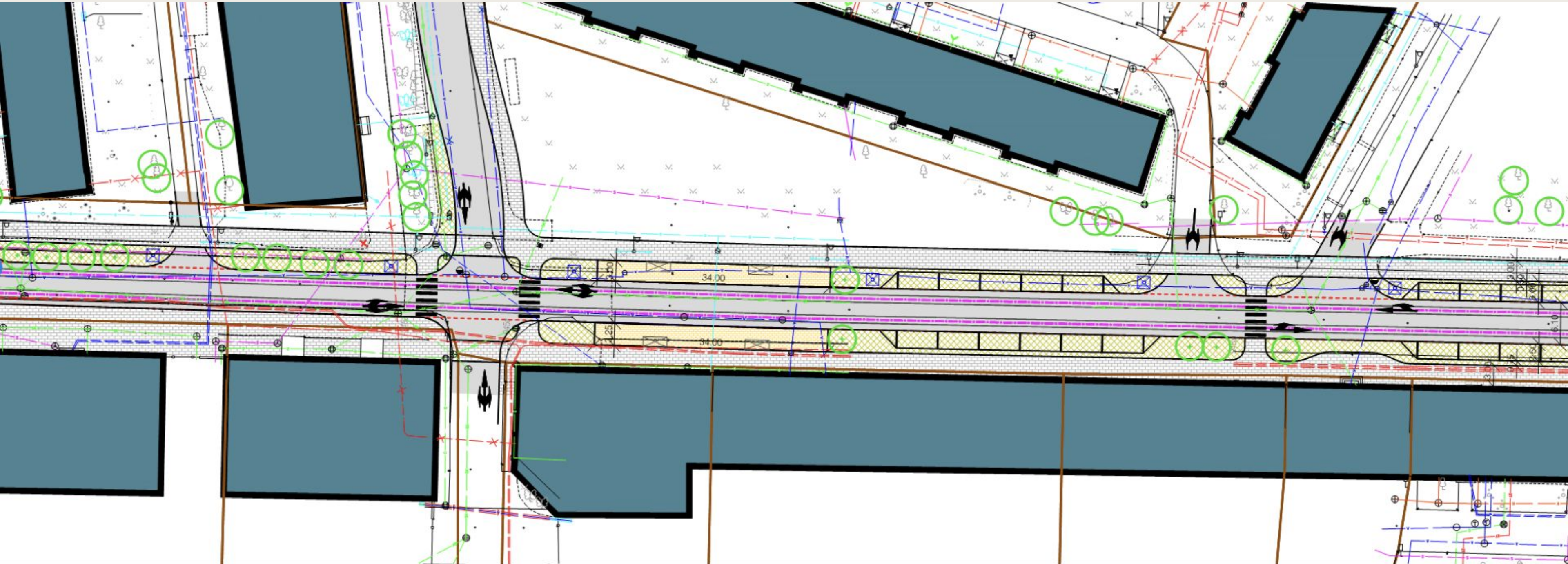
Puhangu tn täna

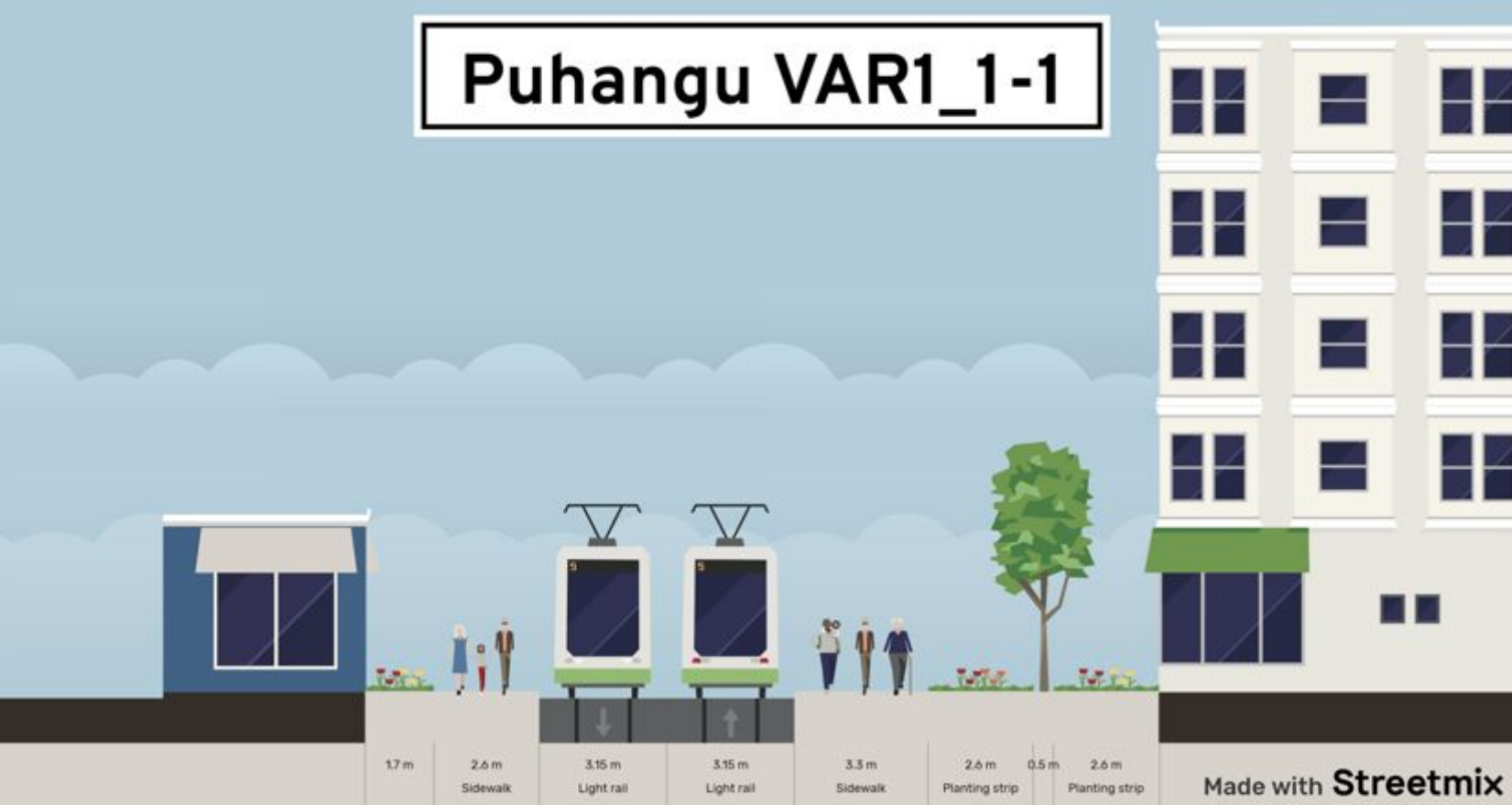
tänavaruumi ümberjagamine

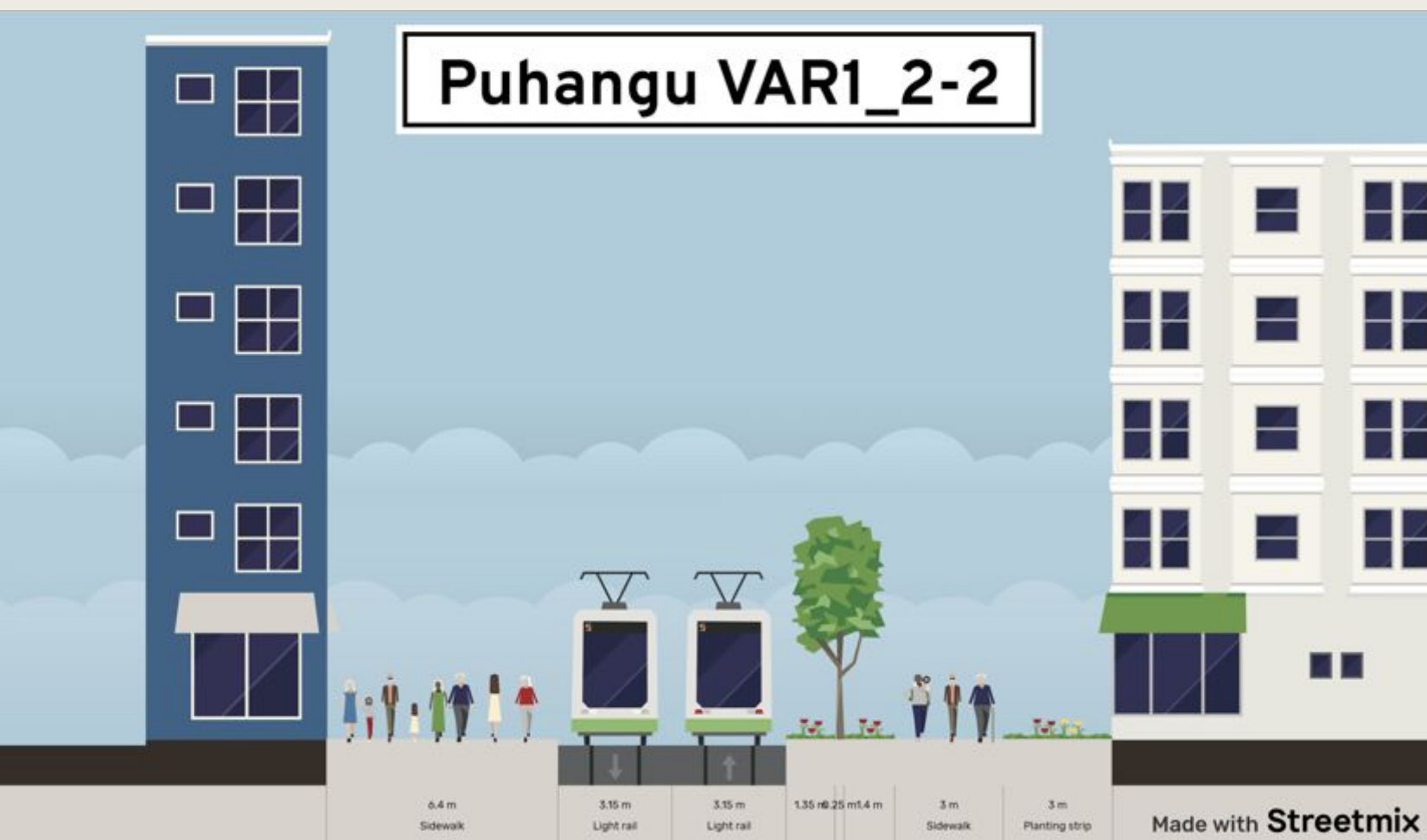
Kuidas muutub Puhangu tänava ruumiline kvaliteet?

Puhangu VAR1_1-1

Puhangu VAR1_2-2

Tõdemus: ideaalse tänavaruumilahenduse jaoks pole kunagi ruumi

- Iga tänavaruumi lahendus nõuab arhitektiotsust ja terviknägemust, **kuidas ja kus ruumi ümber jagada**
- Kompromissi peab tegema osaliselt kõigi tänava funktsioonide arvelt, aga tasakaalustatud viisil
- Praktikas valitseb paraku endiselt olukord, kus sõiduradade arv on püha – seda enam peab tegema raskeid valikuid muude tänava funktsioonide vahel

Jalakäijakeskne ruum eeldab erilahendusi

Jalakäijakeskne ruum eeldab erilahendusi

[instagram.com/ruumiloome](https://www.instagram.com/ruumiloome)

Linnaruumimuutused nõuavad aega,
tarkust ja otsustusjulgust. Iga
väikest muutust kvaliteetsema
tänavaruumi suunas tuleb pidada
suureks võiduks!

Aitäh!

strateegilisest planeerimisest käegakatsutavate tänavaruumimuutusteni
Kaidi Põldoja, ruumiloome ja kvaliteetse elukeskkonna ekspert

RUUMILOOME KOOLITUSPROGRAMM 2025

